

CORAZ CZĘŚCIEJ POMOCY SZUKAJĄ BEZROBOTNI I MALTRETOWANE KOBIETY

Kryzys na linii

Strona 3

Przychodzą ludzie do sądu...

JUDr Alicja Klimeš
w rubryce „Głosu Ludu”

Strona 3

JÓZEF KASZPER
obchodzi 90. urodziny

W służbie polskości

Strona 3

▲ **Niespodziewany czwartkowy powrót zimy uradował chyba tylko dzieci, które korzystają w tym tygodniu z wakacji. Do 20 centymetrów docho- dziła wczoraj rano grubość pokrywy śnieżnej na Podbeskidziu, nic więc dziwnego, że rano było trzeba ostro zabrać się do odśnieżania. Pracowa- ją zarówno samochody-śnieżniki na głównych ciągach komunikacyjnych, jak i liczne ciągniki wynajmowane przez lokalne samorządy do odśnieża- nia dróg gminnych. W Nawisiu wykorzystano nawet mały spychacz, który zabrał się do usuwania grubej warstwy mokrego śniegu z chodników.**

Fot. DANUTA BRANNA

PRZEDSTAWICIELE TELEWIZJI POLSKIEJ W KONGRESIE POLAKÓW

Będzie audycja o Zaolziu

CZ. CIESZYŃ (db) - Po rozmowach z kierownictwem ostrawskiego studio TVC (pisałismy o nich w ostatnim numerze „GL”) zawitali w śróde przedstawiciele Telewizji Polskiej w towarzystwie konsula generalnego RP w Ostrawie Andrzeja Kaczorowskiego do Kongresu Polaków.

Andrzeja Janickiego, dyrektora katowickiego studia regionalnego, i Mieczysława Durę przyjął prezes Kongresu Józef Szymczek, w spotkaniu brał też udział wiceprezes Rady Przedstawicieli Helena Legowicz oraz prezesowice PKZO i Macierzy Szkolnej - Zygmunt Stopa i Jan Branny. „Goście poinformowali nas o przebiegu rozmów w Ostrawie” - powiedział szef Kancelarii Kongresu Marek Michałek. „Przed wszystkim jednak rozmawialiśmy o wznowieniu cyklicznej audycji o Zaolziu.

Goście z Polski poinformowali m.in., że koordynatorem odpowiedzialnym za tę audycję będzie szefowa studia w Bielsku-Białej Ewa Slezak. Kongres miałby natomiast wyznaczyć osobę kontaktową, która miałaby przygotowywać dla ekipy telewizyjnej tematy. Audycja miała

by pojawić się na antenie TV3 ponownie w kwietniu, nie ustalono jednak jeszcze czasu emisji.

„Trwają rozmowy na temat prezentacji tej audycji również w TV Polonia” - stwierdził M. Michałek. „Fakt, że TV Polonia oglądana jest i w Polsce, i w środowiskach polonijnych na całym świecie, będzie miał

oczywiście w pewnym stopniu wpływ na charakter programu o Zaolziu - powinien on zainteresować nie tylko widzów z naszych terenów. Z drugiej strony uzyskamy w ten sposób okazję do prezentowania swych spraw na bardzo szerokim forum”.

Goście z Katowic poinformowali też, że w planie jest wznowienie nadajników (nie tylko telewizji regionalnej, ale też TV1 i TV2) na Skrzycyńskim. Dzięki temu większa liczba mieszkańców Zaolzia będzie mogła oglądać polskie programy.

INICJATYWY MACIERZY SZKOLNEJ W RC

Ponad granicami

CZ. CIESZYŃ (kor) - Na marcowym posiedzeniu Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w RC dyskutowano przede wszystkim - jak poinformował „GL” prezes Jan Branny - o dwóch zaplanowanych

inicjatywach, które wsparł lub wesprze Kongres Polaków. Ustalono tak na spotkaniu z przedstawicielami władz Kongresu, do którego do- szło pod koniec lutego br.

Pierwszą z inicjatyw jest wyjazd młodzieży do Bukowiny Tatrzańskiej, gdzie 18 marca rozpocznie się międzynarodowa młodzieżowa konferencja pn. „Wpływ młodego pokolenia na proces integracji krajów Unii Europejskiej i krajów kandydujących”. Załazie będzie na niej reprezentować czwórka uczniów Polskiego Gimnazjum oraz dwóch studentów uczelni wyższych.

Ciąg dalszy na str. 2

POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie duże z opadami śniegu. Temperatura w nocy od -3 st. do 7 st. C w ciągu dnia.

NIEDZIELA - Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w nocy ok. -4 st., w dzień do 10 st. C.

O ZMIANĘ TRAS POCIĄGÓW TRZEBA POWALCZYĆ

Z Cieszyna do Warszawy

REGION (sch) - Dotarli ostatnio do redakcji głosy niezadowolone odnośnie tras pociągów kursujących z RC do stolicy Polski. Zdaniem krytyków nie jest w porządku, że wszystkich sześć pociągów biegnących do Warszawy omija Hawierzów i Czeski Cieszyń.

„Podróżując do Warszawy, mamy do dyspozycji takie pociągi mię-

dzynarodowe, jak »Vltava«, »Sobieski«, »Prah«, »Polonia«, »Chopin« i »Silesia«. Wszystkie jednak w relacji Ostrawa-Swinow, Ostrawa Główna, Piotrowice i Polska. Uważam, że przynajmniej dwa z tych pociągów miałyby kursować na trasie Ostrawa-Witkowice, Hawierzów, Czeski Cieszyń, Cieszyń, Bielsko-Biała, Katowice i Warszawa. Z pewnością skorzystałaby na tym spora część mieszkańców Zaolzia, począwszy od Hawierzowa aż po Jabłonków” - stwierdza jeden z znających się na rzeczy maszynistów, chcący jednak zachować anonimowość. Jego zdaniem, z poparciem samorządów miast zainteresowanych „przeruceniem” przynajmniej niektórych międzynarodowych pociągów na trasę hawierzowsko-cieszyńską, można by uzyskać zgodę dyrektora Czechskich Kolei.

Kolejny ruch należy więc do władz miejskich. A czas, jak się okazuje, nagli, gdyż zmiany tras pociągów międzynarodowych podobno należy wnioskować do końca marca.

REZERWACJE NA RAZIE SA ZBĘDNE

Autobusem do stolicy

REGION (db) - Od lutego - jak już wcześniej informowaliśmy - działa nowe połączenie autobusowe na linii Jabłonków-Praga. Autobusy wyjeżdżają z Jabłonkowa dwa razy dziennie - o godz. 10.35 i 22.35, na praski dworzec autobusowy Florencje przyjeżdżają natomiast odpowiednio o godz. 17.45 i 5.45. W drogę powrotną z Pragi na Zaolzie można wyruszyć o godzinach 6.30 albo 17.54. Autobusy zatrzymują się m.in. w Trzyci, Cz. Cieszyń, Cierlicku, Hawierzowie i Ostrawie, kolejne przystanki są to Olomuńcu, Brnie i Jihlawie.

Jak dowiedzieliśmy się na jabłonkowskim dworcu autobusowym, zainteresowanie nowym połączeniem nie jest na razie zbyt duże - do przedpudnowego autobusu wiada tu od 3 do 6 osób. Jak dotąd nie jest też prowadzona rezerwacja biletów i pasażerowie mogą je zakupić bezpośrednio u kierowcy.

- Nie będzie to impreza kulturalna, ale dzięki niej zyskamy pieniądze na kulturę.
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

KONSUL GENERALNY RP GOŚCIŁ W „KATIMIE” I SANATORIUM

Czy przyjadą kuracjusze z Polski?

KARWINA (s) - Podczas wczorajszej wizyty w Karwinie konsul generalny RP w Ostrawie, Andrzej Kaczorowski, w asyście konsula handlowego, Piotra Czrosnyki, odwiedził firmę „Katim” oraz Sanatorium Rehabilitacyjne Uzdrowiska „Darków” na Granicach.

W firmie „Katim” jej dyrektor, Karol Michalski, przedstawił gościom m.in. ostatnie inicjatywy Czes-

ko-Polskiej Mieszanej Izby Handlowej w Ostrawie dotyczące nawigacji kontaktów karwinińskich biznesmenów z przedsiębiorcami z terenu gminy Wodzisław Śląski. Natomiast przedmiotem rozmów delegacji Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie z dyrektorem Sanatorium Rehabilitacyjnego, Mieczysławem Łukaszem, był zamiar kierownictwa tej placówki zaproponowania wspól-

pracy polskim kasom chorych w zakresie leczenia w Darkowie i na Granicach pacjentów z Polski. Goście poparli ten pomysł.

Poruszone też temat tegorocznego festiwalu folklorystycznego „Maj nad Olzą”, którego współorganizatorem jest właśnie darkowskie uzdrowisko. Konsul generalny, Andrzej Kaczorowski, zgodził się objąć patronat nad tą imprezą.

VIII FESTIWAL PIOSENKI DZIECIĘCEJ BEZ PKZO

Celem uzupełnienia informacji, którą opublikowaliśmy w poprzednim numerze „Głosu Ludu”, że prezydent miasta Hawierzowa, Milada Halikowa, zgodziła się objąć patronat nad VIII Festiwalem Piosenki Dziecięcej, podajemy, że organizatorami tej sztanदारowej imprezy są: Koło Miejscowe Macierzy Szkolnej przy Polskiej Szkole Podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach, Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”, Polskie Centrum Pedagogiczne oraz Zarząd Główny Macierzy Szkolnej. Do współpracy z tymi instytucjami i towarzystwami zobowiązał się hawierzowski Miejski Ośrodek Kultury.

Wśród organizatorów tym razem zabrakło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Związek ten wycofał się zresztą z organizacji nie tylko Festiwalu Piosenki

Czterech organizatorów

Dziecięcej, lecz również Przeglądu Piosenki Dziecięcej „Śląskie Śpiewanie”, konkursów recytacji dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz przeglądu teatrzyków szkolnych małych form scenicznych „Taliniki”. O fakcie tym poinformowane zostały oficjalnym pismem urzędowym z dnia 27 września 2002 -

podpisanym przez Józefa Wierzgonia, wiceprezesa ZG PKZO i przewodniczącego Rady Kultury, Oświaty i Nauki - Towarzystwo Nauczycieli Polskich, Macierz Szkol-

na, Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica” i Polskie Centrum Pedagogiczne. W uzasadnieniu tej decyzji autor listu podaje m.in., że „na dalsze organizowanie powyższej wymienio- nych imprez nie pozwala Zarządowi Głównemu PKZO drastyczne ograniczenie dotacji państwowych,

co w konsekwencji doprowadziło do kompletnej likwidacji profesjonalnej kadry instruktorskiej w Biu- rze ZG PKZO”.

Redakcja odebrała telefon jednego z przedstawicieli komitetu organizacyjnego, który w reakcji na wspomnianą informację prasową dodał, że VIII Festiwal Piosenki Dziecięcej (3 maja 2003) jest już przygotowany od strony organizacyjnej prawie w stu procentach. Powiedział też, że członkowie delegacji ZG PKZO podczas śródrodowej audycji u prezydenta M. Halikowej niepotrzebnie poruszyli temat festiwalu, nie mając nic wspólnego z jego organizacją. (s)

ISSN 1212-4222

0 30 3 1

9771212422065

3,3 MLN TON Z „ŁAZÓW” Wydobycie nie maleje

ORŁOWA (s) - Kopalnia „Łazy” pomimo niełatwych warunków geologicznych, które manifestują się częstymi tąpnięciami górotworu, wymagają wzmożonej czujności brygad górniczych, utrzymuje wydobywanie węgla na wysokim poziomie.

Rok 2002 zamknął rezultatem 3,380 mln ton węgla, który jest o 20 tys. ton lepszy od zaplanowanego. Natomiast biznesplan na rok bieżący zakłada wydobywanie 3,300 mln ton (na zakład „Łazy” przypada 2,395 mln, na „Dukle” w sąsiedniej Suchoj Dolnej 0,905 mln). Załoga liczyć będzie 4550 pracowników.

Frydlanckie Mosty w Ostrawie. Fot. M. RADŁOWSKA-OBURSNIK

REMONT FRYDLANCKICH MOSTÓW Zmiany w ruchu

OSTRAWA (mro) - Frydlanckie Mosty, jeden z głównych węzłów komunikacyjnych Ostrawy, od niedługo będą remontowane. Przebudowa w pierwszej fazie obejmie podnoszenie konstrukcji i wymianę ław i sprowadzi zamknięcie prawej

połowy mostu na ulicy 28 Pazdziernika (przystanek komunikacyjny Plac Republik) w kierunku do centrum miasta. Ruch tramwajowy i kolarzy będzie odbywał się lewą stroną drogi w obydwu kierunkach. Ruch pieszy zostanie przesunięty na kładkę wiodącą do dworca kolejowego Ostrawa-Centrum. Remont Frydlanckich Mostów potrwa do końca sierpnia br.

Stacja pod ręką

OLBRACHCICE (s) - W miejscowości tej wkrótce stanie stacja palenisk. Taką decyzję podjął ostatecznie lokalny samorząd, akceptując wniosek na budowę tego obiektu złożony w ratuszu przez jednego z miejscowych prywatnych przedsiębiorców.

Dodajmy, że w związku z remontem zmieni się układ komunikacyjny w centrum. Kierowcy przy wjeździe do centrum muszą liczyć się z objazdem ulicami Nowińska, Vavarská, Hornopólni do Českobraterskiej. Natomiast przyjeżdżający z Hrabůvki pojedą po ulicy Městské i Cingra do centrum.

Stacja benzynowa wybudowana zostanie na wolnej przestrzeni tuż przed byłym sklepem „Jednoty-Jedności”, nieopodal nasympu kolejowego. Różnica kwot - 19 mln koron.

DO NIEKÓRYCH SZKOŁ OBIADY BĘDĄ DOWOŻONE Mniej stołówek

HAWIERZÓW (s) - Na oryginalny pomysł wpadło kierownictwo wydziału szkolnictwa zawodowego magistratu w związku z koniecznością modernizacji przestarzałych szkolnych kuchni i jadłodajni. Doszło mianowicie do wniosku, że zamiast łodzi duże pieniądze na przebudowę wszystkich 15 stołówek, aby dostosować je do unijnych standardów, taniej i efektywniej będzie zredukować je do jedenastu, a do czterech szkół, w których dojdzie do likwidacji zaplecza gastronomicznego, dowozić obiady z kojerek ze zmodernizowanych szkolnych stołówek.

Pomimo tego racjonalizatorskiego rozwiązania miasto zapłaci za te przeróbki niemal kwotę - 19 mln koron.

DO GMINNEJ KASY WPŁYNEŁO 70 TYS. KORON Segregacja się opłaca

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) - Członkowie mosteckiego samorządu gminnego spotkali się z przedstawicielami trzynieckiej spółki akcyjnej „Nehlsen”, która od dłuższego już czasu zajmując się w Mostach wywózką odpadków komunalnych.

Obie strony wyraziły zadowolenie z dotychczasowej współpracy, a przedstawiciele firmy „Nehlsen” ochwalili ponadto mosteczan za to, że świetnie radzą sobie z segregacją odpadków. Pojemniki na papier, szkło i masy plastyczne cieszą się bowiem w Mostach wielkim powodzeniem i gmina należy pod tym względem do produjących na Podbeskudziu.

„Segregacja odpadków leży w naszym interesie” - mówi wicestarosta Alojz Martynek. „Odpadki te odbiera od nas jako surowce wtórne”.

Nie więc dziwnego, że władze Mostów apelują do mieszkańców, by jeszcze bardziej korzystali z kolorowych pojemników.

„Dzięki temu wywózka śmieci jest dużo tańsza” - dodał Alojz Martynek.

Znów po dwóch latach

ŁĄKI (J.R.) - Inicjatywa Obywateli Łąk zrzesa 9 organizacji społecznych i stowarzyszeń. Powołana została przed 10 laty. Obecnie jej przewodniczącym jest Marian Drobisz, równocześnie pełniący funkcję przewodniczącego organizacji strażackiej. Inicjatywa urządziła we wtorek 12 marca kolejne spotkanie, którego gościem był Ondřej Břidličko, wiceprezydent miasta Karwiny. Omawiano problemy dotyczące środowiska życia.

Słowaków więcej

HAWIERZÓW (s) - Z ostatniego spisu ludności wynika, że najliczniejszą mniejszość narodową w Hawierzowie stanowią Słowacy, których dolicożono się prawie 4 tysiące. Drugie miejsce zajmują Polacy, stałe miejsce zameldowania ma tam bowiem 2823 osób narodowości polskiej. Narodowość niemiecką zadeklarowało 149 mieszkańców, natomiast do narodowości romskiej przyznało się zaledwie 57 osób.

Organizacja przyczyniła się do otwarcia przychodni lekarskiej, czynnej trzy razy w tygodniu, przedszkola, autobusów wozących dzieci do szkół w Karwinie.

Na kocią łapę

Coraz więcej mieszkańców USA żyje ze sobą bez ślubu i coraz więcej takich par wychowuje dzieci - wynika z raportu opublikowanego przez Biuro Spisu Ludności. W latach 1990 - 2000 odsetek liczy par żyjących w konkubinacie wzrósł z 3,2 do 5,5 mln, czyli o 72 proc. W 2000 r., kiedy przeprowadzono ostatni spis ludności, konkubinaty stanowiły 9,1 proc. gospodarstw domowych prowadzonych przez pary.

Okazuje się także, że niewiele wychowywa dzieci par małżeńskich wychowuje dzieci (46 proc.), niż pary - pleci przeciwnej - żyjące bez ślubu (43 proc.). Tak niewielki procent różnic może częściowo tłumaczyć fakt, że te ostatnie pary złozone są z osób średnio o 12 lat młodszych (kobiety: 35 lat, mężczyźni: 37 lat).

Ostatni spis po raz pierwszy też przyniósł dane o parach homoseksualnych.

W tym tygodniu w naszym kraju, jak zwykle, w dniach 22-25 - przebiegnie na Zaolziu (z inicjatywy Macierzy) spotkanie przedstawicieli organizacji polskich i polonijnych Europy Środkowej. Jego uczestnicy będą mieli bazę w byłym ośrodku Huty Trzynieckiej na Bażnicu, ale przygotowaliśmy dla nich bogaty program. W trakcie pobytu na Zaolziu „Sokoluski” zwiędza zatem cały nasz region i odbędą cały cykl spotkań i rozmów” - poinformował nas J. Branny.

Ponad granicami

Dokończenie ze str. 1
Z kolei w maju - w dniach 22-25 - przebiegnie na Zaolziu (z inicjatywy Macierzy) spotkanie przedstawicieli organizacji polskich i polonijnych Europy Środkowej. Jego uczestnicy będą mieli bazę w byłym ośrodku Huty Trzynieckiej na Bażnicu, ale przygotowaliśmy dla nich bogaty program. W trakcie pobytu na Zaolziu „Sokoluski” zwiędza zatem cały nasz region i odbędą cały cykl spotkań i rozmów” - poinformował nas J. Branny.

PRZEDSTAWICIELSTWO O SPRAWACH EKONOMICZNYCH Gospodarowano z plusem

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Sprawami ekonomicznymi zajęli się na swoim czwartym w obecnej kadencji posiedzeniu członkowie ligotkiego przedstawicielstwa. Dyskutowano nie tylko na temat tegoroczowego budżetu, ale również dokonano analizy gospodarowania w roku ubiegłym.

Analiza wykazała nadwyżkę w wysokości 2,238 mln koron, związaną ze sprzedażą gminnych urządzeń gazowniczych spółce Pol-

Głupota wywołuje agresję

W tygodniku „Karvinsko”, nota bene wspieranym finansowo przez Urząd Miejski w Karwinie, zamieszczono artykuły, które można by skomentować krótko - można by skomentować krótko - festiwal głupoty. Głupota jednak wywołuje agresję, dlatego powinna być konsekwentnie zwalczana. W „Karvinsku” z dnia 11 lutego niejaki Richard Kutěj wma- rza czytelnikom, że Polacy są na Zaolziu przybyszami jeśli nie z Księżyca, to z daleka i dlatego powinni przyjąć jedną z „podstawowych reguł grzeczności narodu” i dostosować się, natomiast niejaka D. D. z Kocobędza 25 lutego radzi nam, abysmy „śpiewali pieśni gospodarza, którego chleb jemy”, ponieważ „kto sieje wiatr, zbiera burzę”. Wszystko to w związku z wprowadzaniem dwujęzyczności w Czeskim Cieszyne. Redakcja „Karvinska” prezentuje poglądy czytelników, które są niemal jedynym - przeciw dwujęzyczności. Brak jakiegokolwiek obiektywizmu.

Wychowawca funkcja szkolnictwa wyższego w Republice Czeskiej nie działa, media w większości nie pełnią swojej funkcji. Natomiast o przejawach szowinizmu jako formie agresji, której źródłem zapewne jest głupota, dowiadujemy się dopiero, jeśli świadkiem jakiegoś wydarzenia jest np. pełnomocnik rządu ds. praw człowieka. Właśnie dlatego powinniśmy nasilić, jako mniejszość polska, akcję uświadamiającą wszędzie tam, gdzie jest to możliwe (polskie media, polskie szkoły) i niemożliwe (czeskie media, w ostateczności sądy). Rada Europy i Unia Europejska, do której zmierza tak Polska, jak i RC, stoi po naszej stronie, ale niczego nie da nam automatycznie.

Mało dotąd wykorzystujemy Kartę Praw Człowieka, która po wejściu do Unii Europejskiej będzie aktem nadrzędnym, obowiązującym przed prawem narodowym. Karta w artykule 21. mówi m.in.: „Każda dyskryminacja z jakiegokolwiek powodu, np. (...) rasę, koloru skóry, języka, przynależności do mniejszości narodowej w Czeskim Cieszyne, choć ogólnie stwierdzamy, że Unia Europejska respektuje różnorodność kulturową, wyznaniową i językową”. To są jednoznaczne, choć ogólnie stwierdzamy, że Unia Europejska respektuje różnorodność kulturową, wyznaniową i językową”. To są jednoznaczne, choć ogólnie stwierdzamy, że Unia Europejska respektuje różnorodność kulturową, wyznaniową i językową”.

TADEUSZ TOMAN, Trzyniec

NAJWIĘCEJ NA OŚWIETLENIE PRZY UL. 17 LISTOPADA Drogie remonty

HAWIERZÓW (wak) - Ponad 50 mln koron przeznaczono w tegorocznym budżecie na remonty dróg w centrum i na obrzeżach Hawierzowa. Drogowcy powinni pamiętać, że w większości nie pełnią swojej funkcji. Natomiast o przejawach szowinizmu jako formie agresji, której źródłem zapewne jest głupota, dowiadujemy się dopiero, jeśli świadkiem jakiegoś wydarzenia jest np. pełnomocnik rządu ds. praw człowieka.

„Na drogi przeznaczono więcej pieniędzy niż w ubiegłym roku. Jednak potrzeby również nie są małe. Zima, nasilający się ruch samochodowy oraz szkody górnicze robią swoje. Już teraz wiemy, że nie będziemy w stanie rozwiązać wszystkich problemów w ciągu najbliższych dziesięciu miesięcy. Warto przypomnieć, iż utrzymujemy 152 km dróg oraz 78 km chodników” - mówił Jana Pondělíčková, rzeczniczka prasowy UM.

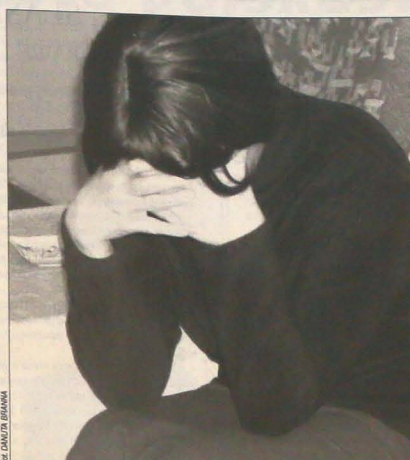
Wśród większych inwestycji przeznaczonych do remontu i modernizacji znalazły się w tym roku m.in. ulice Fibicha i Beethovna, przejście przy ul. Robotniczej, komunikacja miejska Na Bartoszewce oraz chodniki wzdłuż ul. Prachatickiej i Budowlanej. Najdroższą inwestycją będzie instalacja oświetlenia na skrzyżowaniu ul. 17 Listopada. Pochłonie 8,4 mln koron.

Wydatki rzędu 4,6 mln koron zaplanowano też m.in. na czyszczenie dróg, ulic i chodników oraz zgłuszenie światła, a ponad 9,5 mln koron na budowę parkingów przy ul. Jaroska, Długiej i Budowniczych.

CORAZ CZĘŚCIEJ DUCHOWEGO WSPARCIA SZUKAJĄ BEZROBOTNI I MALTRETOWANE KOBIETY

KRYZYS NA LINII

Na biurku dzwoni telefon. Dyzurujący przy aparacie psychologicznym podnosi słuchawkę. - Telefon zaufania. Słucham? Po drugiej stronie linii słychać zdenerwowany głos kobiety. Wypowiada kilka słów, potem zaczyna histerycznie płakać... - Proszę się uspokoić. Proszę mi powoli powiedzieć, co się stało. Postaraj się pani pomóc. Jeżeli będą wiedziały, o co chodzi, na pewno wspólnie rozwiążemy problem...

WANDA KULA

Ostrawski telefon zaufania działa od 12 lat. Ubiegłoroczne statystyki mówią, że telefonicznie zgłoszono się do nas ponad 4200 osób, zaś droga internetowa otrzymała ponad 7 tys. pytań lub listów” - mówi kierownik. Svatopluk Antoš. Z tej liczby 70 proc. stanowiły osoby w wieku od 25 do 50 lat, reszta to seniorzy oraz młodzi ludzie, którzy zakończyli 18 rok życia”.

Powodów, które skłaniają ludzi do korzystania z telefonicznej pomocy, jest wiele. Przede wszystkim chcą się sami i nie mają się komu wyrazić ani z kim porozmawiać. Są nawet tacy, którzy dzwonią regularnie, by podzielić się swoimi refleksjami, spostrzeżeniami, komentarzami wydarzenia polityczne lub by powiedziec o czymś, co im się przytrafiło.

Zgłaszają się osoby po stracie najbliższych, które nie potrafią sobie poradzić z tragedią.

„Półtora roku temu, niespodziewanie, zmarł mój mąż. Miałam nadzieję, że nie chciało mi się nawet wyjść z domu, ogarniało mnie lenistwo. Siedziałam w czterech ścianach, płakałam, coś dziwnego zaczęło się w mój dzień fizycznie” - wspomina pani Marta. „Znamąca raz była mi wizytę u specjalisty. Ja wyszłam się jednak bezoporne, prosto w życie, opowiadała nieznanej mi osobie o moich przeżyciach, o tym, co czuję. Po kilku tygodniach było ze mną tak źle, że myślałam nawet o samobójstwie. Wtedy to zdecydowałam się zadzwonić pod numer telefonu zaufania. To, że wyszłam na prostą, zadziwiającą w pierwszym rzędzie dyżurnicę w tym dniu przy aparacie psychologicznym oraz terapeutę, do którego zostałam skierowana”.

Dzwonia często rodziny chorych psychicznie, bo nie wiedzą, jak zareagować na atak choroby domownika. Jak pisać, gdzie należy się zwrócić, jak leczyć, jak pomóc. Wśród rozmówców są rodzice lub najbliższa rodzina, a nawet znajomi narkomanów. Niektórym wydaje się, że ich

syn czy córka bierze. Pytają więc, jak rozpoznać pierwsze objawy, na co mają zwracać uwagę. Dzwonią kobiety maltretowane fizycznie i psychicznie przez męża pod wpływem alkoholu. „Niekiedy słyszymy w słuchawce rozpaczyliwy płacz dzieci, które uczestniczą w tych scenach. Coraz częściej kobiety decydują się walczyć z przemocą w rodzinie. Dzwonia do nas, by upewnić się, czy podjęły słuszną decyzję” - wspomina S. Antoš.

Mnożą się telefony od osób zagrożonych eksmisją, a także osoby, które doznały zawału miślnego. Wiele z nich liczy na konkretną po-

radę. Oczekują, że pan lub pani z telefonem zaufania ocenią czy dobrze postępują, podpowiedzą, jak należy zachować się w danej sytuacji.

Zgłaszają się samotne osoby w bardzo zaawansowanym wieku, które z powodu starości czują się osamotnione i bezradne. Wśród nich także, które twierdzą, że jeżeli im ktoś nie pomoże, popęni samobójstwo. Na szczęście nie są to częste przypadki.

Od kilku lat coraz częściej dzwonią bezrobotni. Młodzi, bo już na starcie w dorosłe życie, nie wiedzą, co ze sobą począć, są przerażeni, brak im perspektyw. Ludzie doj-

TELEFONY ZAUFANIA:

Ostrawa	596 618 908
Karwina	596 318 080
Hawierzów	596 410 888
Frydek-Mistek	602 750 075

Takie były początki

Pomoc telefoniczną zainicjował młody, angielski pastor Edward Chad Varah. W 1953 r. zeznał się ze wstrząsającym przypadkiem samobójstwa 14-letniej dziewczynki, która utopiła się z powodu pierwszej miłości. Nie została bowiem wcześniej uświadomiona przez rodziców, nie potrafiła również pokonać wstydu i powiedzieć im o tym, co ją niepokoiło. Zainstalował więc w podziemiach kościoła w Londynie telefon, a w „Timesie” zamieścił ogłoszenie o treści: „Zanim popelnisz samobójstwo - zadzwoni pod numer MAN 8000”. Telefon zaczął dzwonić natychmiast, przez całą dobę. Pastor zorganizował grupę ochotników w różnym wieku i rozmaitych zawodach, którzy pełnili nieodpłatnie dyżury. Grupa ta rozrosła się w związek „Samarytanie”, skupiający w całej Anglii kilkanaście tysięcy osób. Stwierdzono, że wszędzie tam, gdzie oni działali, zmalała liczba samobójstw.

Za ten pomysł pastor otrzymał medal od królowej angielskiej. Kolejne Telefony Zaufania powstawały w Belgii, Szwecji, Finlandii, Francji, Szwajcarii, RFN, Stanach Zjednoczonych i byłej Czechosławii. Utworzona w roku 1964 w Genewie Międzynarodowa Federacja Służby Pomocy Telefonicznej (IFOTES) ustaliła jednolite we wszystkich państwach normy działania zwane Konwencją Genewską Telefonu Zaufania.

Pomoc jest oparta na całkowitej anonimowości, dyskrepcji i wyłączeniu jakiejkolwiek presji ideologicznej, politycznej, społecznej i religijnej. Natomiast formy i metody to głównie rozmowy telefoniczne, ale nie wyklucza się osobistych kontaktów rozmówców z pracownikami i specjalistycznymi placówkami. Warunkiem jest zgoda potrzebującego.

Wanda Kula

PRZYCZYNNĄ SAMOBÓJCZEJ ŚMIERCI MOŻE BYĆ WIELE. NIEKÓRYCH NIGDY NIE POZNAMY

298 samobójstw zanotowały w ub. roku policjanci statystyki dawnego okręgu północnomorawskiego. Zdecydowana większość zmarłych śmiercią samobójczą stanowią mężczyźni - na własne życie targnęli się skłucenie 238. Kobiety samobójczy były 60.

Wśród informacji udostępnionych „GL” przez rzeczniczki policji, Dagmar Bednarčíková, najczęstszą przyczyną lędnia samobójstwa w miesiącach letnich - w czerwcu, lipcu i sierpniu, „W każdym z tych miesięcy zanotowaliśmy ponad 30 przypadków samobójczej śmierci” - powiedziała D. Bednarčíková. „Najmniej samobójstw było w ub. roku w lutym. Dwie osoby utopiły się, pięć samo-

bójców zatrzało się gazem, dwóch wybrało mocznicę. Kilku następników zranilo się pod pojazdem. W 97 przypadkach metody desperackiego czynu pozostają na

pechnej do samobójstwa problemy uczuciowe i seksualne. Jako jeden z częstych motywów samobójstwa statystyki policyjne wymieniają też problemy materialne i konflikty zawodowe, a także cierpienia fizyczne.

Smutny prym pod względem liczby samobójstw wiecznie dawny powiat karwiński - na własne życie targnęło się tu skłucenie 48 mężczyzn i 12 kobiet. Drugi jest powiat ostrawski. Najmniej samobójstw wydarzyło się w powiecie przerowski - tylko sześć. Jeżeli porównać liczbę samobójstw na przestrzeni minionych dziesięciu lat, najwięcej zanotowano ich w roku 1999, bo aż 351, najmniej w roku 1992 - 231. (h)

ALICJA KLIMEŚ: „SĄDY SĄ PO TO, BY NAS CHRONIĆ, NIE PO TO, ŻEBY SIĘ ICH BAĆ” (3)

Przychodzą ludzie do sądu...

Kontakt z prawnikiem, zwłaszcza zaś z sędzią, nie należy do przyjemnych. Aby go naszym Czytelnikom ułatwić, redakcja zdecydowała się na druk cyklu krótkich wypowiedzi prawniczki, JUDR Alicji Klimešovej.

Proces karny

Stronami w tym procesie są państwo i pod sąd. Postępowanie dowodowe w procesie karnym rozpoczynają organy śledcze, a konkretnie ich najniższy szczebel: policja. Zadaniem policji jest zbierać dowody przeciwko osobie fizycznej, która jest podejrzaną o popełnienie przestępstwa.

Podjętą to na razie osoba, w stosunku do której istnieją tylko pewne poszlaki, że mogła się dopuścić czynu niezgodnego z prawem. Jeżeli policja dojdzie do wniosku, że poszlaki te są realne, wydaje formalny akt, który nazywa się aktem obwinienia. Jeżeli ta sprawa nie dotyczy, to odlat jestemy obwinionym i zaczynają nam przysługiwać pewne prawa, ale musimy wypełniać też pewne obowiązki.

Od tej chwili można wobec nas zastosować na przykład areszt tymczasowy (po czesku „vazba”), no i przede wszystkim zaczyna się przesłuchania. My zaś możemy zacząć się aktywnie bronić. W jaki sposób? Ze samą podaniem prawdziwych wyjaśnień czy wskazaniem dowodów, które świadczą na naszą korzyść. Przede wszystkim jednak w ten sposób, że skorzystamy z usług obrońcy.

Obrońcą siebie sami możemy wybrać i udzielić mu pełnomocnictwa, bądź też możemy dostać obrońcę z urzędu, czyli „ex offio”. Obrońcą zarówno z wyboru, jak i z urzędu jest zawsze adwokat. Nie może to być inna osoba, chociażby była wykwalifikowana w zakresie prawa.

Obrońcą z urzędu broni nas za darmo? Jeżeli sami nie wybierzymy sobie obrońcy, to w wypadku, że go obowiązkowo musimy mieć, wyznaczony nam go sąd. A czy broni nas za darmo? Na początku na pewno tak. To znaczy, że obowiązkowo finansowe wobec obrońcy z urzędu wyrównuje państwo. Czyli - mówiąc inaczej - takiego obrońcę opłaca sąd. Jednakże po zakończeniu procesu zażąda od skazanego rekompensaty. Co innego, gdyby oskarżony

ALICJA KLIMEŠ

wygrał proces. Wtedy państwo nie domaga się od poddanego zwrotu kosztów jego obrony. Obrońca nie jest taki, ale nie aż tak drogi, jak osoba obowiązkowa. To jest temat rzeka na inną okazję.

Jesteśmy obwinionymi...

Jeżeli policja po przeprowadzeniu przewodu dowodowego dojdzie do wniosku, że zre-

czywiście przestępstwo zostało popełnione, wszystkie związane ze sprawą akta przechodzą do urzędu oskarżyciela (aktualna czeska terminologia: „státní zástupce”, dawniej: prokurator). Oskarżyciel, który zresztą nadzorował śledztwo, powtórnie weryfikuje ustalenia policyjnego organu śledczego i albo zwraca akta organowi śledczemu do uzupełnienia, albo umarza sprawę, bądź też sporządza akt oskarżenia i kieruje go do sądu („obzaloba”).

Od momentu wniesienia aktu oskarżenia przestają być obwinionymi, a stajemy się oskarżonymi. Czyli następuje dalszy etap przewodu.

W sądzie odbywa się rozprawa („hlavní líčen”), gdzie znowu przeprowadzane jest postępowanie dowodowe.

Obowiązuje tu podstawowa zasada, że postępowanie sądowe jest ustne. Tylko w wyjątkowych wypadkach może mieć formę pisemną. Na przykład jeżeli chodzi o drobne przestępstwa zatławia się pisemnie. Oskarżony wtedy otrzymuje skrócony wyrok („trestní příkaz”) - z reguły na bardzo małą karę.

Podczas rozprawy wszystkie środki dowodowe, które organ śledczy zbierał i przedstawił sądowi, muszą zostać powtórnie zaprezentowane, chociażby tylko przez odczytanie protokołów na ich temat. Na te podstawie sądy orzeka. Skazuje nas albo uniewinnia. Oprac. (s)

■ kronika rodzinna

„Zaj nam długo i szczęście, bez smutków i trosk. Niech Ci zdrowie dopisuje i prowadzi Bóg”.

„Uptyna szybko życie, jak potok płynie czas”.

„Niech Ci los życie różni splota, żyj w szczęściu najdłuższe lata”.

Dnia 16 marca 2003 r. mija pierwsza rocznica śmierci naszego Drogiego

Dnia 18. 3. 2003 r. obchodziliśmy 80. urodziny nasz Drogą

„Kto kochał - nie zapomni, Kto znał - niechaj wspomni”

„Kto znał, niechaj wspomni”

„Nigdy Ci się nie odwidzę za wszystko co od Ciebie otrzymałam...”

Dnia 16. 3. 2003 r. mija 10. rocznica zgonu naszego

Dnia 17. 3. 2003 r. upełnił trzydziści lat od śmierci

„Nie mówię ze smutkiem - nie ma ich. Mówię z wdzięcznością. Oni byli”.

W marcu mija 10 lat od śmierci

„W naszych sercach i w naszych myślach pozostaniesz na zawsze”.

Dnia 18. 3. minie pierwsza rocznica śmierci naszej Kochanej

W głębokim żalu pogrzebni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 13

▲ Galeria Zamkowa „Chagall” w Karwinie-Fryszacie gości twórcę

KARWINA - Galeria Zamkowa „Chagall”

KNE zaprasza na „Spotkanie wiosenne” połączone z walnym zebraniem w czwartek 27. 3. o godz. 9.30 do restauracji „Brandy” w Cz. Cieszyńcu.

TRZYNIEC-OSÓWKI - M. PZKO zaprasza na prelekcję Józefa Szymeczka „O Maroku” w niedzielę 16. 3. o godz. 16.00 do lokalu w Łasku na Osówce.

WĘDRYŃA - Klub Seniora zaprasza na spotkanie w środę 19. 3. o godz. 15 do Czytelni.

▲ MK PZKO i Komitet da. mniejszości narodowych zaprasza w środę 19. 3. o godz. 17 do Czytelni na prelekcję mgr. Józefa Szymeczka pt.: „Mniejszości narodowe na Śląsku Cieszyńskim dawniej i dziś”.

▲ Muzeum Techniki w Pławaldzie - Stala ekspozycja - wystawa: „Przemysł w Karwińskim i Ostrowskim”.

▲ Muzeum Ziemi Cieszyńskiej - Sala wystaw - Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 2: stala ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30 - 16.00 w redakcji „Głosu Ludu” w Ostrowie; w godz. 8.00 - 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzebiński 18, Cz. Cieszyń; w godzinach otwarcia Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Fryszacie (przez ryki); w godz. 9.00 - 16.00 w Kancelarii Kongresu Polaków, ul. Komarńskiego 4, Cz. Cieszyń.

GMINA POMOŻE TAKŻE POLSKIM ORGANIZACJOM Rozdzielano granty

MOSTY K. JABLONKOWA (kor) - Mosteckie przedstawicielstwo jak co roku nie zapominało przy uchwalaniu budżetu o wydzieleniu w nim środków na gminne dotacje na działalność kulturalną i sportową.

TRZYDZIEŚCI MINUT GRATIS Do Internetu, proszę

KARWINA (sch) - Przez najbliższe trzy poniedziałki można jeszcze korzystać z marcowej oferty karwińskiej Biblioteki Regionalnej.

W OSTROWSKIEJ GALERII „MLEJN” Karwińscy plastycy

OSTRAWA (o) - Niezwykłą aktywność wystawienniczą przejawiają ostatnio karwińscy plastycy. Od 27 lutego w ostrowskiej Galerii „Mlejn”

TYDZIEŃ EWANGELIZACJI NA ZAOLZIU Przez satelitę

REGION (mro) - Kościoły Apokaliptyczny, Braterski, Czechobraterski, Zborów Chrześcijański, „Strzeżnicy”, w Trzyńcu do 20 do 23 marca w kinie „Kosmos”, w Bystrzycy od 21 do 23 marca, tj. całej przyszły tydzień na terenie Zaolzia przebiegać będzie ewangelizacja pod nazwą „Bóg się kochał” - Pro Christ 2003.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

Table with columns for dates (SOBOTA 15 MARCA, NIEDZIELA 16 MARCA) and TVP 1 program listings. Includes titles like 'Przytęk', 'Wielki wyścig', 'Kuchnia polska'.

